

Thema 2

Praten en luisteren

BESTE OUDERS EN VERZORGERS

Dit is het ouderblad bij het leefstijlwerkboek voor groep 8. Leefstijl is een programma dat kinderen in het basis- en voortgezet onderwijs helpt sociaal emotionele vaardigheden te ontwikkelen.

De leefstijllessen zijn erop gericht om kinderen vaardigheden te leren die in de samenleving onmisbaar zijn. Denk bijvoorbeeld aan samen spelen, samenwerken, praten en luisteren, rekening houden met elkaar, gevoelens uiten, omgaan met verschillen, conflicten oplossen, opkomen voor jezelf en doordachte beslissingen nemen.

Het leefstijlprogramma is opgebouwd uit de volgende zes thema's.

- **Thema 1** De groep? Dat zijn wij!
- **Thema 2** Praten en luisteren
- **Thema 3** Ken je dat gevoel?
- **Thema 4** Ik vertrouw op mij!
- **Thema 5** Allemaal anders, iedereen gelijk
- **Thema 6** Lekker gezond

Ieder thema bestaat uit vier lessen. Alle groepen werken tegelijkertijd aan hetzelfde thema, waarbij in ieder leerjaar uiteraard andere accenten worden gelegd. Geen enkele leefstijl is hetzelfde. Kinderen doen samen spelletjes, luisteren naar verhalen, spelen toneel, bespreken onderwerpen in groepjes of met de hele klas, en maken opdrachten in een werkboek. Op dit ouderblad staat een thuisopdracht die u samen met uw kind kunt maken of waar u samen over kunt praten.

OVERZICHT VAN DE LESSEN

Praten en luisteren

Dit thema gaat over communicatie: over praten, luisteren en stil zijn. Allemaal vaardigheden die kinderen gaandeweg leren. Volwassenen kunnen daarin het goede voorbeeld geven. Zo leert uw kind dat vragen stellen en luisteren net zo leuk kan zijn als zelf iets vertellen.

Les 1 - Ik luister!

Als je echt luistert, ben je nieuwsgierig naar wat de ander bezighoudt en probeer je de ander te begrijpen. Luisteren is dan een actieve bezigheid en meer dan alleen even je mond houden tot de ander klaar is met vertellen. Kinderen bedenken wat je kunt doen als je actief wilt luisteren.

Les 2 - Leuk om te weten

In deze les oefenen kinderen twee manieren die ervoor zorgen dat een ander zijn verhaal goed kan vertellen: doorvragen en samenvatten wat je gehoord hebt.

Les 3 - Hoe je denkt, maakt wat je ziet en hoort

Kinderen ontdekken dat hetzelfde woord of beeld bij iedereen andere associaties oproept. Je blik wordt beïnvloed door wat je zelf weet of wat anderen je hebben verteld. Beschrijvingen zijn dus deels gebaseerd op waarneembare feiten (objectief) maar worden ook persoonlijk ingekleurd met gedachten en gevoelens (subjectief).

Les 4 - Stel je voor!

Hoe stel je jezelf voor als je ergens binnenkomt? En hoe stel jij je vrienden of familie voor aan anderen? Bij voorstellen geef je een eerste indruk van jezelf. Daarbij is het niet alleen belangrijk wat je over jezelf vertelt, maar ook hoe je dat doet: je houding, je stem en je gezichtsuitdrukking spelen daar allemaal een rol in.

Les 2

Leuk om te weten

Op school heb je geleerd een interview voor te bereiden en af te nemen. Interview je (groot)ouders over hoe het vroeger bij hen op de middelbare school was. Wat was er anders? Wat was er hetzelfde?

LUISTEREN

Dit thema gaat over communiceren, over met elkaar praten en naar elkaar luisteren. In de eerste les staat luisteren centraal. Deze vaardigheid komt ieder jaar aan bod en wordt steeds anders belicht en uitgebreid.

Actief luisteren

In de eerste les van groep 8 ervaren de kinderen dat luisteren een actieve bezigheid is. Als je de ander wilt begrijpen en nieuwsgierig bent naar wat hem of haar bezighoudt, luister je niet alleen door aan te horen wat iemand zegt, maar ook door samen te vatten en dóór te vragen.

Door samen te vatten wat je hoort, weet de verteller hoe zijn verhaal op de luisteraar is overgekomen. Soms begrijp je een ander niet helemaal omdat je zelf al een beeld in je hoofd had, waar je het verhaal

van de ander aan vastkoppelt. Door samen te vatten en te controleren of je elkaar begrepen hebt, kun je dergelijke misverstanden voorkomen.

Bij doorvragen stel je gerichte vragen om de ander meer te laten vertellen. Met behulp van open vragen ga je preciezer in op een gebeurtenis of een verhaal. Bijvoorbeeld: 'Wat deed je precies?', 'Waarom merkte je dat?' of 'Hoe reageerde je daarop?'

Goed luisteren wordt daarom ook wel actief luisteren genoemd. Wanneer kinderen en volwassenen actief naar elkaar luisteren, heeft dit een positief effect op het onderlinge contact. De kinderen ontwikkelen meer begrip voor elkaar en leren daardoor ook beter samenwerken.

BOEKENTIP

NAAR DE BRUGKLAS

Door *Caja Cazemier, Karel Eykman en Martine Letterie*, met tekeningen van *Alice Hoogstad*.

Hoe zal het straks gaan in de brugklas? Hoe lang duurt het voor je je weg weet te vinden op de middelbare school, dat enorme doolhof van gangen en lokalen? Hoe stel je jezelf voor en welke houding neem je aan? Zullen de oudere kinderen je niet pesten? En wordt er nog wel getrakteerd met verjaardagen, of is dat juist stom?

Deze en nog veel meer vragen komen aan de orde in de succesvolle IKON-serie 'Naar de brugklas'. In dit boek staan de op de tv-serie geïnspireerde belevenissen van Jesse, Vera, Isa en hun vrienden.

Over de spannende overstap naar het voortgezet onderwijs.

